

Umění má v Česku bezcelní zónu. Artex získal výjimku z EU. V Evropě jich je pouze šest.

6.11.2023 - | PROTEXT

Už žádné ukládání drahých uměleckých děl ve Švýcarsku. Nyní už je možné přivést bez obav cenné artefakty do ČR a následně bez jakéhokoli omezení zase vyvézt.

Česká republika má nově bezcelní zónu pro umění. Společnosti Artex se po dvou letech vyjednávání podařilo získat výjimku z Evropské unie. Díky tomu se Česká republika zařadila mezi šest evropských zemí, které umožňují skladovat umění, aniž by muselo procházet složitým celním procesem.

„Se zřízením celního depozitáře v ČR vznikly ideální podmínky k výraznému oživení domácího trhu s uměním. Na naše území se mohou přesunout obchody, které se dosud dělaly v Curychu nebo v Londýně. Příležitosti se otevírají také galeriím a aukčním domům, které se už nemusejí bát mít v Česku několik let uskladněného Picassa či Modiglianiho,“ říká René Rohan, spolumajitel společnosti Artex.

Z bezcelní zóny pro umění mohou také těžit společnosti, které jsou na tento segment navázané – transportní firmy, pojišťovny, restaurátoři, expertní pracoviště, aukční síně nebo pořadatelé výstav.

Povolení získala společnost Artex na konci října. Celní depozitář umění se nachází v areálu Q Park Měšice a má stejné parametry jakými disponují na příklad free porty ve Švýcarsku. Bezcelní zóna umožňuje uskladnit umělecká díla přivezená ze zemí mimo EU v režimu plně osvobozeném od DPH.

„V bezcelní zóně je zboží stále v režimu tranzitu, to znamená, že je na našem území, ale neproclí se do České republiky. Uskladnit zboží jde v tomto režimu neomezeně dlouhou dobu, i desítky let v něm může obraz, socha, fotografie nebo jiné umělecké dílo zůstat, aniž by za něj musel majitel platit daň z přidané hodnoty,“ říká René Rohan.

Obraz není okurka

Výhody bezcelní zóny ocení sběratelé, kteří se obávají komplikací při vývozu umění procleného do ČR, muzea a galerie, které pořádají výstavy exponátů přivezených ze zemí mimo EU, investiční fondy, které chtějí svobodně nakupovat umění po celém světě, ale i obchodníci s uměním, kteří prodávají dílo koupené mimo Evropskou unii.

„Celní úřad neumí udělat takzvaný nejistý prodej, takže k umění se celníci chovají jako k jakémukoli jinému zboží. Jenže obraz není iPhone nebo okurka, předem nemůžete vědět, jestli se prodá. V bezcelním skladu můžete dílo nabízet k prodeji, aniž byste museli platit DPH nebo celní jistinu. A pokud ho neprodáte, můžete ho vyvézt zpět bez jakéhokoli omezení,“ vysvětluje René Rohan.

Pro vznik celního skladu hovořil i fakt, že ČR má jedny z nejpřísnějších podmínek dovozu a vývozu umění v Evropě. Sazba DPH pro dovoz ze zemí mimo EU je u nás ve výši patnácti procent - více než dvojnásobná oproti Německu a trojnásobná v porovnání s Velkou Británií. I proto mnoho obchodníků s uměním nakoupená díla často proclívá a deponuje mimo Českou republiku.

„Navíc během procesu vydávání vývozních povolení jsou naši úředníci velmi striktní a často vývoz nepovolí vůbec. V případě, že následně podají návrh na prohlášení díla za kulturní památku, definitivně tím znemožní trvalý vývoz a prodej mimo ČR. Kupní síla u nás je v porovnání se světovým trhem minimální, takže tímto krokem de facto dojde k znehodnocení investice bez jakékoli

kompenzace. Majitelé hodnotných exponátů se je proto snaží vyvézt z ČR, nebo je sem raději ani nedovážet,” říká René Rohan.

Právě tyto komplikace se vznikem bezcelní zóny zmizí. Stejně jako riziko, že během klasické celní kontroly dojde k poškození uměleckého díla.

Artex umožňuje díla skladovat v depozitáři, který splňuje ty nejvyšší bezpečnostní požadavky. Abyste se k dílům dostali, musíte například projít přes snímač otisků dlaně, který pozná, zda je jedná o levou nebo pravou ruku a zda v ní pulzuje krev nebo musíte zadat šestimístný přístupový kód, který se mění každých třicet vteřin.

Artexu se podařilo vybudovat světově unikátní ArtHub – komplexní infrastrukturu pro umění. Na jednom místě se nachází depozitář umění, galerie, showroom, investiční fond Artefin, bezcelní zóna či specializovaný transport umění.

O společnosti Artex

Společnost Artex provozuje v Měšicích u Prahy největší soukromý umělecký depozitář v Česku. Mezi její klienty patří Národní knihovna, Galerie hlavního města Prahy a mnoho soukromých galerií a sběratelů. V prostorách depozitáře byla uskladněna například Slovanská epopej, šestapůlmetrový obraz Andyho Warhola nebo největší sbírku plakátů Alfonse Muchy od Portu Gallery. V Měšicích se podařilo na jednom místě vybudovat depozitář umění, galerii, specializovaný transport umění, investiční fond Artefin a nově i bezcelní zónu.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/umeni-ma-v-cesku-bezcelni-zonu-artex-ziskal-vyjimku-z-eu-v-evrope-jich-je-pouze-sest/2436881>